

Motion till riksdagen

1987/88:Bo220

av Lars Ulander m. fl. (s)

om bidrag till förnyelseåtgärder inom miljonprogrammets bostadsområden

---

Stockholm, liksom Sverige i övrigt, har ett i stort sett modernt och välutrustat bostadsbestånd. Det finns dock brister och betydande upprustningsbehov. Genom brukande och åldrande uppkommer med tiden behov av underhåll och upprustning. Bostadsområden med hög omflyttningstakt utsätts ofta för hårt slitage. Underhållsbehovet blir därför extremt stort. Omfattande avsiktlig skadegörelse förekommer också i vissa områden. Bostadsföretagen och hyresgäster har inte alltid orkat med att både hålla en rimlig hyresutveckling och att utföra en ovanligt stor volym underhållsarbeten.

Särskilt uttalat är problemen i de bostäder som byggdes åren 1965—1975, det s. k. miljonprogrammet. Det övergripande bostadspolitiska målet var då att bygga bort den akuta bostadsbristen som rådde i landet. Kvantitet fick gå före kvalitet. Stora delar av miljonprogramsbeståndet har med åren blivit allt mindre attraktiva. Den sociala segregationen har blivit allt mer uttalad.

Det krävs nu en politisk kraftansträngning inför 1990-talet för att rätta till bristerna. Det är viktigt att berörda kommuner och bostadsföretag prioriterar miljonprogramsområdena. De förnyelseinsatser som påbörjats måste fortsätta och intensifieras.

Numera utgår statliga tilläggsån för att åtgärda allvarliga byggnadstekniska brister och för lägenhetssammanslagningar. Regeringen har också möjligheter att medge ombyggnadslån av bostadshus som är yngre än 30 år. Härutöver finns ett förnyelsebidrag på högst 4 500 kr. per lägenhet, som bl. a. syftar till att förbättra utemiljön i miljonprogramsområden. Förutsättningen för att få detta förnyelsebidrag är dock att befolkningsomsättningen i området inte understiger 30 %. Inga av miljonprogrammets bostadsområden i Stockholm uppfyller detta krav.

I Stockholm har socialdemokraterna tagit initiativ till ett omfattande förnyelsearbete på bl. a. södra Järva. De allmännyttiga bostadsföretagen har på södra Järva tagit ett stort ansvar för den sociala bostadspolitiken. Det är ett självklart krav samhället kan och skall ställa på de allmännyttiga bostadsföretagen, men företagen har många gånger fått ta ett allt för stort ansvar utan att detta delats med andra fastighetsägare eller upplåtelseformer. De allmännyttiga företagen har hittills inte tilldelats tillräckliga resurser för att möjliggöra insatser som är nödvändiga för att förändra och utveckla sitt bostadsområde.

Södra Järva i nordvästra Stockholm byggdes under en period då behovet av bostäder var enormt. I södra Järvas fall byggdes bostadsområdet på sådant sätt att det är svårt att se att man med annat än mycket stora förändringar skall kunna uppnå en god bostadsmiljö. Det finns ett akut behov av omfattande insatser för att på sikt göra dessa områden attraktiva som bostadsalternativ.

Genom att bostadsområdena byggdes snabbt är kraven på ombyggnad och förändringar till följd av bristande underhåll och slitage betydande. Lägenheterna är i allmänhet välplanerade, men lägenhetssammansättningen motsvarar inte dagens behov. Områden som t. ex. Rinkeby innehåller 50 % trerumslägenheter och 25 % tvårumslägenheter. Detta gör att många familjer är trångbodda. Ombyggnader och förändringar krävs för att tillgodose dagens behov.

Bostadsföretagen har också initierat olika program till förbättringar av yttermiljön. Men detta förutsätter någon form av statliga bidrag. De nuvarande begränsningarna i det statliga förnyelsebidraget utgör ett hinder i bolagens ambition att förbättra utemiljön. Det är enligt vår mening ett rättvisekrav att alla de bostadsområden som byggdes under miljonprogrammet får tillgång till förnyelsebidraget.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av ändring av reglerna för det statliga förnyelsebidraget.

Stockholm den 21 januari 1988

Lars Ulander (s)

Stig Gustafsson (s)

Anita Modin (s)

Barbro Evermo (s)

Sven-Åke Nygårds (s)

